

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

DPCiG-I.410.6.1.2024
Warszawa, 27 czerwca 2025 r.

**Pani
Katarzyna Bis-Płaza
Sekretarz
Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji**

Szanowna Pani Sekretarz,

stosownie do postanowień § 2 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 1 zarządzenia Nr 48 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji (M.P. z 2021 r. poz. 231), uprzejmie przesyłam *projekt ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji* (wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD80) z uprzejmą prośbą o przedstawienie go do rozpatrzenia przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji w trybie obiegowym.

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie do systemu prawa instrumentów wspieranego podejmowania decyzji (tj. asystenta prawnego, kuratora wspierającego, kuratora reprezentującego oraz pełnomocnika rejestrowanego), a tym samym likwidacja instytucji ubezwłasnowolnienia. Przepisy projektowanej ustawy dotyczą wsparcia i reprezentacji osób pełnoletnich. Na poziomie powszechnym prawa osób z niepełnosprawnościami zostały uregulowane w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. Konwencja ONZ potwierdza podmiotowość osób z niepełnosprawnościami. Kluczowe znaczenie w kontekście projektowanych przepisów ma art. 12 ust. 3 Konwencji ONZ, z którego wynika zobowiązanie państw-stron do podjęcia odpowiednich środków w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami dostępu do wsparcia, którego mogą potrzebować przy korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych¹.

Dopełnieniem modelu wspieranego podejmowania decyzji, który stanowi formę wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, jest instytucja pełnomocnictwa

¹ W polskiej wersji językowej Konwencji ONZ dokonano błędnego tłumaczenia sformułowania *legal capacity* jako „zdolności prawnej”, podczas gdy obejmuje ono zarówno zdolność prawną, jak i zdolność do czynności prawnych.

rejestrowanego, jako alternatywna forma samostanowienia przez osoby posiadające zdolność do czynności prawnych na wypadek przyszłej niepełnosprawności.

Ponadto projekt przewiduje utworzenie i prowadzenie Rejestru Pełnomocnictw, którego prowadzenie powierza się Krajowej Radzie Notarialnej. Rada ta tworzy system teleinformatyczny oraz zapewnia dostęp do tego systemu notariuszom oraz sądom w celu dokonywania wpisów oraz realizacji ustawowych zadań. System teleinformatyczny umożliwiający prowadzenie Rejestru Pełnomocnictw jest systemem teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717).

Notariusze oraz prezesi sądów lub osoby przez nich wyznaczone będą uzyskiwać dostęp do Rejestru Pełnomocnictw poprzez dane weryfikowane za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego. Zgodnie z projektem z chwilą wpisu przez notariusza protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego w Rejestrze Pełnomocnictw, Krajowa Rada Notarialna udostępnia każdemu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego określone informacje z tego Rejestru. Informacje gromadzone w Rejestrze mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa obrotu prawnego poprzez możliwość weryfikacji prawidłowego umocowania strony czynności prawnej. Powyższe ma usprawnić i gwarantować pewność czynności prawnych podejmowanych przez osoby trzecie z pełnomocnikiem rejestrowanym.

Projekt nakłada na Krajową Radę Notarialną obowiązek czuwania nad zgodnością danych zgromadzonych w Rejestrze Pełnomocnictw ze stanem faktycznym. Krajowa Rada Notarialna jako administrator zapewnia ochronę danych zgromadzonych w Rejestrze Pełnomocnictw przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem oraz zmianą lub utratą.

Ponadto uprzejmie informuję, że projekt:

- został opracowany bez uprzedniego przyjęcia założeń projektu ustawy;
- został wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów (RM) pod numerem UD80;
- planowany termin przyjęcia projektu przez RM to IV kwartał 2025 r.

Z uwagi na to, że zgodnie z pkt I 2.2. Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, przyjętej na podstawie uchwały z dnia 16 lutego 2021 r. Nr 27 Rady Ministrów w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 (M.P. z 2021 r. poz. 218), zastąpienie instytucji ubezpieczyciela modelem wspieranego podejmowania decyzji planowane jest na lata 2021-2025, uprzejmie proszę o rozpoznanie projektu w trybie obiegowym.

Prośba ta jest tym bardziej uzasadniona, że w kontekście kwestii dotyczących cyfryzacji zmiany przewidziane w projekcie były przedmiotem opiniowania z Krajową Radą Notarialną, która będzie odpowiedzialna za utworzenie systemu teleinformatycznego w celu prowadzenia Rejestru Pełnomocnictw oraz zaakceptowała projektowane w tym zakresie rozwiązania. W toku procesu legislacyjnego przeprowadzono uzgodnienia,

konsultacje publiczne lub opiniowanie, w wyniku których powstał załączony protokół rozbieżności zawierający nieuwzględnione uwagi do projektu.

Jednocześnie uprzejmie wskazuję, że projekt uległ zmianie w zakresie możliwości wykonywania zawodu przez osoby dla których ustanowiono kuratora reprezentującego albo umocowano pełnomocnika rejestrowanego. Analiza w tym przedmiocie powinna mieć charakter zindywidualizowany w oparciu o potrzeby i możliwości osoby wspieranej. Należy podzielić w tym zakresie stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich wyrażone w piśmie z dnia 30.04.2025 r. (IV.7024.52.2024.MWR/NKK), że prawo do pracy stanowi prawo podstawowe, które jest niezbędne do realizacji innych praw człowieka. Praca i zatrudnienie są niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego, zdrowia fizycznego i psychicznego². W związku z tym zostały wprowadzone regulacje, że to sąd ustanawiając kuratora reprezentującego do wszelkich spraw, podejmuje decyzje w przedmiocie możliwości dalszego wykonywania zawodu.

Minister do Spraw Unii Europejskiej nie przedstawił opinii o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej, jednakże projekt nie wykonuje prawa Unii Europejskiej, a wprowadzane regulacje nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej i nie podlegają przedstawieniu właściwym organom oraz instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Wobec przedmiotu regulacji objętej projektem, został on jednocześnie wraz z niniejszym pismem przedstawiony do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do projektu nie została przedłożona opinia Rady Legislacyjnej.

Mając na względzie złożoność problematyki objętej projektem UD80 i oczekiwania społeczne co do szybkiego przyjęcia proponowanych rozwiązań, kierując się potrzebą uniknięcia negatywnych konsekwencji nieprzyjęcia stosownych zmian w terminie wynikającym ze Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami, uprzejmie wnoszę jak na wstępie.

Będę zobowiązany za potraktowanie niniejszej sprawy jako pilnej.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

² Opublikowane na RPL- <https://legislacja.gov.pl/projekt/12392502/katalog/13100200#13100200>

Załączniki:

1. Projekt, uzasadnienie i OSR z dnia 26 czerwca 2025 r.
2. Tabele uwag z uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania nr 1 i 2.
3. Protokół rozbieżności.
4. Raport z konsultacji.
5. Lista kontrolna.
6. Tabela legislacyjna UD80.

Do wiadomości:

1. Pan Adam Bodnar– Minister Sprawiedliwości
2. Pani Zuzanna Rudzińska-Bluszcz- Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
3. Pan Dariusz Mazur-Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości